

HRVATSKA
POLJOPRIVREDNO-ŠUMARSKA
SAVJETODAVNA SLUŽBA

SUSTAVI
DRŽANJA
NESILICA

ZA PROIZVODNJU
KONZUMNIH JAJA

SUSTAVI DRŽANJA NESILICA ZA PROIZVODNJU KONZUMNIH JAJA

Od 1. siječnja 2012. godine u Republici Hrvatskoj zabranjena je uporaba klasičnih kaveza za držanje kokoši nesilica za proizvodnju konzumnih jaja. Zabrana je propisana direktivom EU 1999/74/EC, ali to ne znači zatvaranje i automatski prestanak proizvodnje u objektima koji imaju instalirane takve sustave.

Naime, do ulaska Republike Hrvatske u Europsku Uniju dopušteno je držanje kokoši nesilica u klasičnim kavezima do završetka proizvodnog ciklusa. Sljedeći ciklus proizvodnje morat će se odvijati u obogaćenim kavezima ili pak u alternativnim sustavima držanja.

Svi proizvođači koji grade nove objekte za proizvodnju konzumnih jaja moraju se tome prilagoditi.

OBOGAĆENI EU KAVEZI MORAJU ODGOVARATI SLIJEDEĆIM UVJETIMA

- svaki kavez mora imati na raspolaganju najmanje 750 cm² podne površine, od čega 600 cm² iskoristive površine + gnijezdo + mjesto za brušenje pandži + prečka
- visina kaveza: najmanje 45 cm, ali 20 cm iskoristivog prostora u svakoj točki
- površina kaveza: najmanje 2000 cm²
- kavez mora imati prečku za sjedenje od najmanje 15 cm dužine, gnijezdo za leženje jaja, koje je odijeljeno visećim trakama, hranilicu od najmanje 12 cm dužine po nesilici, najmanje 2 kapljične pojilice za napajanje

ALTERNATIVI SUSTAVI DRŽANJA

Kod slobodnog načina držanja svakoj je nesilici potrebno osigurati 10 cm prostora za hranjenje kod ravnih hranilica ili najmanje 4 cm prostora kod okruglih hranilica.

Za napajanje kod ravnih pojilica potrebno je 2,5 cm prostora po nesilici ili 1 cm kod okruglih pojilica, a kod kapljičnih pojilica najmanje 1 pojilica na 10 nesilica ili kod fiksno postavljenih pojilica u dometu svake nesilice moraju biti postavljene najmanje 2 pojilice.

Mora se osigurati barem jedno gnijezdo na 7 nesilica, a kod zajedničkih gnijezda mora se osigurati najmanje 1 m² površine za 120 nesilica.

Također, mora se ugraditi prečka za odmaranje dužine 15 cm, bez oštih rubova, i ne smije biti postavljena iznad stelje. Vodoravna udaljenost između dvije prečke mora iznositi najmanje 30 cm a između prečki i zida najmanje 20 cm.

MOGUĆI SU NAČINI DRŽANJA KOKOŠI NESILICA

Slobodno držanje - *free range*

Poluintenzivni sustav

Držanje na stelji

Etažni sistem držanja u staji

Gustoća naseljenosti ne smije biti veća od 9 nesilica po m².

Steljom se mora pokriti najmanje 250 cm² podne površine (1/3 poda).

U alternativnim sustavima, gdje se nesilice mogu slobodno kretati među etažama, moraju se zadovoljiti slijedeći uvjeti:

- veličina do 4 etaže, visina među etažama najmanje 45 cm
- pojilice i hranilice moraju biti tako raspoređene da su dostupne svakoj nesilici podjednako
- ispod svake etaže potrebno je instalirati traku za skupljanje fecesa

U alternativnim sustavima držanja s ispustom moraju se zadovoljiti sljedeći uvjeti:

- osigurati dovoljno otvora sa strane objekta za nesmetan ulazak i izlazak nesilica (izlazak iz zatvorenog objekta u dio s vanjskom klimom) razmještenih duž cijelog objekta, za 1000 nesilica zajednički otvor mora biti najmanje dužine 2 m.

Ispusti moraju imati površinu primjerenu gustoći naseljenosti i konfiguraciji terena, zaštitu od grabežljivaca i nepovoljnih vanjskih utjecaja.

ZAKONSKA OSNOVA

Zakon o zaštiti životinja („Narodne novine“, broj 135/06)

Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu kokoši nesilica („Narodne novine“, broj 77/10, 99/10 i 51/11)

Pravilnik o zaštiti životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje („Narodne novine“, broj 44/10)

Pravilnik o registraciji gospodarstava na kojima se drže kokoši nesilice („Narodne novine“, broj 113/10)

POJMOVI

»kokoši nesilice« – kokoši vrste *Gallus gallus* koje su dosegle zrelost za nesenje i drže se za proizvodnju jaja koja nisu namijenjena valjenju.

»gnijezdo« – odvojen prostor za nesenje jaja čiji pod, s kojim kokoši dolaze u dodir, ne smije biti od žičane mreže; za svaku kokoš pojedinačno ili za skupinu kokoši (zajedničko gnijezdo).

»stelja« – bilo koji potrošni materijal koji udovoljava etološkim potrebama kokoši.

»korisna površina« – površina širine najmanje 30 cm, nagiba ne većeg od 14 %, visine najmanje 45 cm; pri čemu se površina za gnijezda ne uračunava u korisnu površinu.

Hrvatska poljoprivredno-šumarska savjetodavna služba

Tel.: +385 (0)1 4882 700 / Telefax: +385 (0)1 4882 701
savjetodavna@savjetodavna.hr / www.savjetodavna.hr

Autori: Valerija Čižmak, dipl. ing. agr., Tihana Biščan, dipl. ing. agr.

Zagreb, prosinac 2018.